

Remissvar, Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn, SOU 2024:50, diarienummer Fi2024/01521

Sammanfattning

Sundsvalls kommun har fått möjlighet att ge sina synpunkter på betänkandet "Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn" (SOU 2024:50). Sammanfattningsvis är kommunen positiv till förslagen som kan leda till minskade skillnader i skattesatser mellan kommuner. Sundsvalls kommun ser positivt på betänkandet. Det är viktigt att de stora skillnaderna mellan kommuner i Sverige åtgärdas så att alla kan erbjuda likvärdig välfärd. Dock anser kommunen att utjämningen inte går tillräckligt långt för att skapa ännu mer lika förutsättningar för alla kommuner.

Kommunens synpunkter på olika delar av systemet

- **Riktade statsbidrag:** Kommunen är positiv till att fler riktade statsbidrag omvandlas till generella bidrag, eftersom detta minskar administrationen och stärker det kommunala självstyret. Förslaget om att flytta 12 riktade bidrag till det generella bidraget är bra.
- **Inkomstutjämning:** Kommunen är positiv till förslagen om att behålla en hög kompensationsgrad på minst 95 % i inkomstutjämningen. Detta är nödvändigt på grund av de stora skillnaderna i kommunernas skattekraft. Kommunen stödjer också förslaget om att höja garantinivån till 116 % och justera regleringsposten, samt att uppdatera skattesatserna på länsnivå.
- **Kostnadsutjämning:** Kommunen är positiv till förändringarna, särskilt att gleshet nu beräknas på ett mer relevant sätt.
  - **Högt löneläge:** Kommunen anser att kostnader för högt löneläge är överkompenserade i vissa delmodeller, vilket också gäller för LSS-utjämningen. Eftersom högre löner ger ett högre beskattningsbart skatteunderlag, ger lönekomensation en fördel för kommuner med hög skattekraft.

- **Befolkningsminskning:** Kommunen är positiv till att delmodellen för befolkningsminskning ändras så att kompensationstiden kortas från 10 år till 5 år.
- **Gator och vägar:** Kommunen anser att vinterunderhåll är underkompenserat jämfört med trafikbelastning, eftersom ersättningen baseras på invånarantal istället för mängden väg som kommunen ansvarar för.
- **VA-verksamhet (vatten och avlopp):** Kommunen påpekar att VA-verksamheten inte ingår i utjämningsystemet, men att stora skillnader i geografisk yta och gleshet påverkar kommunens kostnader.
- **Eftersläpning:** Kommunen är positiv till att kompensation för snabb befolkningstillväxt bryts ut från kostnadsutjämnningen, men anser att gränsvärdet för ersättningen borde vara oförändrat.
- **LSS-utjämnning:** Kommunen förstår syftet med att personalkostnadsindex tas bort från LSS-utjämnningen. Ett succesivt genomförande av förändringen bör dock ske för att kommuner som drabbas negativt av förändringen ska ha möjlighet att anpassa sig efter de nya förutsättningarna.
- **Skattesatser:** Kommunen konstaterar att skillnaderna i skattesatser mellan kommuner är för stora. Även om utjämnningen skulle minska skillnaderna något, skulle de fortfarande uppgå till 3,95 procentenheter. Kommunen anser att dessa skillnader inte enbart kan förklaras med olika ambitionsnivåer eller effektivitet, utan att kostnadsutjämnningen inte fullt ut tar hänsyn till kommunernas olika förutsättningar.
- **Grön omställning och tillväxt:** Kommuner som tar stort ansvar för grön omställning bör kompenseras för de höga kostnaderna och riskerna som detta innebär, till exempel investeringar i infrastruktur och mark.
- **Kollektivtrafik:** Modellen för utjämnning av kollektivtrafik bör ändras så att den tar mer hänsyn till kommuner med spridd befolkning och långa avstånd

---

I detta ärende har Kommunstyrelsen i Sundsvall kommun beslutat. Ekonomidirektör Örjan Folkesson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även Kommundirektör Jonas Walker deltagit.

Beslutet skickas till

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet senast den 8 november 2024. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till fi.ofa.k.remiss@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2024/01521 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.